

Årsberetning 2013

Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen, org.nr. 993 962 724

I. Om Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen

Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen ble etablert 31. mars 2009 til minne om skipsreder Kristian Gerhard Jebsens liv og virke og som forlengelse av hans bidrag til positiv samfunnsutvikling. Stiftelsens formål er å yte bidrag til fremme av akademisk forskning, kunst, medisinske og sosiale tiltak, samt tiltak som fremmer samfunnsutvikling og bevarer miljøet.

Midlene som stiftelsen i utgangspunktet disponerer er mottatt som gave fra Kristian Gerhard Jebsens ektefelle, Aud Jebsen, ved etableringen av stiftelsen 31. mars 2009. I tillegg har stiftelsen mottatt gaver fra Kristian Gerhard Jebsen Foundation i 2011 og 2012, tilsammen USD 35 millioner.

Stiftelsens største eiendel har vært en aksjepost på åtte prosent i Kristian Gerhard Jebsen Skipsrederi AS. I februar 2013 ble aksjeposten solgt til Kristian Gerhard Jebsen Group Ltd. og det ble inngått låneavtale mellom stiftelsen og KGJG som regulerer oppgjøret for salget. Lånet blir nedbetalt årlig mot 2025, hvor første avdrag er betalt i 2013. Halvparten av utestående beløp per 31.12.2013 forfaller i 2025.

I henhold til vedtektene skal stiftelsen ha en tilsiktet varighet på inntil 30 år.

II. Stiftelsens virksomhet og tildelinger i 2013

Stiftelsen har til nå støttet prosjekter innenfor marin/maritim forskning, kultur, medisinsk forskning og akademisk forskning. En fellesnevner for stiftelsens satsing er målsettingen om å bidra til prosjekter som holder høy internasjonal kvalitet. Per 31.12.2013 er det tildelt i alt 274,7 millioner kroner til vedtektsbestemte formål, hvorav 115,3 millioner kroner er utbetalt. Ved årsskiftet har stiftelsen en samlet prosjektgjeld på 159,4 millioner kroner og av dette forfaller 79,9 millioner kroner til betaling i løpet av 2014.

I tillegg til dette kommer tildelingsvedtak som ble fattet ved utgangen av 2013, men der avtaler med mottaker ble signert i 2014. Dette gjelder etablering av tre nye medisinske sentre, totalt 48 millioner kroner, og støtte til 4. år av "Beethoven – A Journey" med Leif Ove Andsnes, om lag 1,6 millioner kroner.

I 2013 har Stiftelsen forpliktet seg til å bidra med totalt 84 millioner kroner til følgende prosjekter:

- **K.G. Jebsen-senter for havrett, UiT Norges arktiske universitet: 36 millioner kroner over seks år**

Stiftelsen har siden 2012 arbeidet med en større satsing innenfor marin/maritim forskning. Etter innstilling fra en internasjonalt sammensatt ekspertkomite fattet styret i april vedtak om tildeling til K.G. Jebsen-senter for havrett ved Universitetet i Tromsø. Stiftelsen har forpliktet seg til å bidra med 36 millioner kroner fordelt over 6 år. I tillegg kanalisere universitetet selv betydelige egne ressurser til senteret. Senteret tar mål av seg til å bli nasjonalt og internasjonalt ledende og anerkjent for sitt forskningsarbeid på lov og rett til havs og med spesielt fokus på spørsmål knyttet til Arktis og nordområdene. Vertskap for senteret er Det juridiske fakultet i samarbeid med Fridtjof Nansens Institutt.

Åpning av senteret ble markert i Tromsø 19-20. september og tiltrakk seg oppmerksomhet og deltakelse fra internasjonale forskere og eksperter (Europa, Nord Amerika, Kina og Australia), fra norske universiteter og fra det norske utenriksdepartementet.

- **K.G. Jebsen-senter for forskning på influensavaksiner, Universitetet i Oslo, professor Bjarne Bogen: 16 millioner kroner over fire år**

Senteret forsker på nye vaksiner mot influensa og fokuserer på å utvikle en generell influensavaksine som virker år etter år mot alle typer influensavirus. Videre legges det vekt på rask utvikling av effektive vaksiner i farlige pandemiske situasjoner. Senteret hadde oppstart i mai 2013.

- **K.G. Jebsen-senter for betennelsesforskning, Universitetet i Oslo, professor Guttorm Haraldsen: 16 millioner kroner over fire år**

Forsker på kroniske betennesssykdommer, en sykdomsgruppe som fører med seg betydelig lidelse og uførhet for den som rammes og som har svært store omkostninger for familie og samfunn. Også dette senteret hadde oppstart i mai 2013.

- **K.G. Jebsen-senter for immunterapi mot kreft, Universitetet i Oslo, professor Johanna Olweus: 16 millioner kroner over fire år**

Forskningen ved senteret har som mål å utvikle nye behandlingsstrategier for immunterapi mot kreft basert på ny kunnskap om hvordan vi kan overkomme immunologisk toleranse. Senteret hadde oppstart i juni 2013.

Alle de nye sentrene har Universitetet i Oslo som vertsinstitusjon. Den 26. februar 2013 arrangerte UiO en festmarkering i Oslo der de eksisterende og de tre nye K.G. Jebsen sentrene for medisinsk forskning ble presentert.

Stiftelsen har videreført satsingen på medisinsk translasjonsforskning¹ i 2013, og den 4. desember 2013 vedtok styret å gi forretningsfører fullmakt til å fremforhandle og inngå avtaler om opprettelse av tre nye K.G. Jebsen-sentre:

- *K.G. Jebsen-senter for tarmkreft, Oslo universitetssykehus, Ragnhild Lothe, 16 millioner kroner over fire år*
Har som mål å finne fram til bedre diagnostisering og behandling av tykk- og endetarmskreft samt å bidra til økt effektivitet og pasientgevinst i sykehuset.
- *K.G. Jebsen-senter for tromboseforskning, UiT Norges arktiske universitet, John-Bjarne Hansen, 16 millioner kroner over 4 år*
Senteret skal arbeide med venøs tromboembolisme (VTE) som er en fellesbetegnelse for blodpropp i samleårene i hjerte-karsystemet (dyp venetrombose og lungeemboli) som årlig rammer nærmere 10 000 nordmenn. Målet er bedret risikovurdering og målrettet forebygging og behandling av disse alvorlige tilstandene.
- *K.G. Jebsen forskningscenter på hjernekreft, Universitetet i Bergen, Rolf Bjerkvig, 16 millioner kroner over fire år*
Skal arbeide med kreft i hjernen og vil særlig fokusere på å overføre forskningsresultater fra laboratoriene til pasientbehandling. Senteret er et samarbeid mellom flere forskningsgrupper og sykehusavdelinger og inngår i et internasjonalt forskningsnettverk med base i Luxemburg.

Avtaler ble signert i 2014 og stiftelsen forplikter seg til å bidra med totalt 48 millioner kroner. Sentrene vil bli etablert i løpet av første halvår 2014.

Når de tre nye sentrene er etablert vil det være totalt 14 K.G. Jebsen-sentre for medisinsk forskning i medisin i Norge, 6 ved Universitetet i Oslo, 4 ved Universitetet i Bergen, 2 ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, 1 ved Universitetet i Tromsø og 1 ved Oslo Universitetssykehus. Fellesnevner for dem alle er at de driver med medisinsk translasjonsforskning på et høyt internasjonalt nivå – innen områder som de norske medisinske fagmiljøene selv har prioritert. Sentrene er etablert i et samarbeid med de medisinske fakultetene og de respektive helseforetakene. I tillegg til midlene fra stiftelsen må vertsinstitusjonene selv bidra med egne midler og ressurser til prosjektet. Dette gir prosjektene økonomisk tyngde, og sikrer at dette er prosjekter som vertsinstitusjonene selv prioriterer og satser på.

For å stimulere til samarbeid mellom K.G. Jebsen sentre innen medisin arrangerer stiftelsen en gang i året en felles samling for sentrene. Den tredje samlingen ble arrangert 22.-23. oktober på Thorbjørnsrud hotell, Jevnaker og hadde ca. 50 deltakere. Alle de 11 medisinske sentre var representert foruten deltakere fra stiftelsens styre og administrasjon. K.G. Jebsen-senter for brystkreft var vertskap og ansvarlig for programmet. Tema for samlingen var presentasjon av nye sentre, utfordringer i norsk translasjonsforskning og "personalized medicine". Til sistnevnte tema var Stephen H. Friend fra SAGE Bionetwork US invitert.

I 2013 har stiftelsen gjennomført midtveisevaluering av de tre sentrene som ble etablert først: K.G. Jebsen-senter for forskning på nevropsykiatriske lidelser, K.G. Jebsen-senter for

¹ Medisinsk translasjonsforskning: forskning i skjæringsfeltet mellom basalfag og klinisk medisinsk virksomhet.

MS-forskning og K.G. Jebsen-senter for hjertetrening. Evalueringen viser at sentrene gjennomfører planlagt forskning og forsknings samarbeid av høy kvalitet og at sentrene allerede har gitt positive ringvirkninger.

Stiftelsen vil ikke invitere til nye søknader om medisinske sentre i 2014. Dette året skal stiftelsen bruke til å gjennomføre midtveisevaluering av flere av de igangsatte sentrene og en foreløpig evaluering av programmet og satsingen på translasjonsforskning. I løpet av 2014 vil styret også vurdere om noen av de første sentrene som ble etablert skal få støtten forlenget ytterligere noen år.

Stiftelsen er engasjert i flere kulturprosjekter og det har vært flere arrangementer i tilknytning til disse i 2013. Stiftelsen har et større prosjekt med IMG, "The Beethoven Journey", der Leif Ove Andsnes og Mahler Chamber Orchestra skal spille inn alle Beethovens pianokonsertene i løpet av tre år. Stiftelsen er hovedsponsor for prosjektet. Den første innspillingen i "The Beethoven Journey", pianokonsertene nr. 1 og 3, ble lansert i september 2012. Den andre innspillingen ble lansert i februar 2014. I prosjektet inngår flere konsertene i inn- og utland, deriblant årlig konsert under Festspillene i Bergen. I tilknytning til festspillkonserten i 2013 hadde Stiftelsen et større arrangement i Grieghallen.

Styret vedtok i møte 26. november å støtte 4. år av "Beethoven – A Journey", og bevilget omlag 1,6 millioner kroner. Avtale forventes å bli signert i 2014.

I 2012 støttet stiftelsen Edvard Grieg internasjonale pianokonkurranser. Konkurransen ble vunnet av Sasha Grynyuk, og den 6. mars 2013 arrangerte Edvard Grieg Museum Troldhaugen konsert med Grynyuk i Universitetets Aula i Oslo. Stiftelsen var både profilert og representert på konserten, og etter konserten var stiftelsen vertskap for et mindre arrangement for Grynyuk. Neste Edvard Grieg Internasjonale Pianokonkurranser arrangeres 11.-18 oktober 2014. Stiftelsen inngikk i 2012 avtale som innebærer at stiftelsen blir enesponsor for dette arrangementet.

III. Administrasjon, styrearbeid, likestilling og det ytre miljø

Styret har i løpet av 2013 hatt 6 møter og behandlet 30 saker, hvorav tre på sirkulasjon. Det er kvinnelig representant i styret og stiftelsen diskriminerer ikke kjønn ved valg av styremedlemmer. Stiftelsen forurenser ikke det ytre miljø.

Stiftelsen hadde ingen ansatte i 2013. Stiftelsens administrasjon har vært ivaretatt gjennom forretningsføreravtalen med Bergens medisinske forskningsstiftelse. I fellesskap med Bergens forskningsstiftelse har de tre stiftelsene bygget opp en administrasjon som på en kostnadseffektiv måte ivaretar stiftelsenes drift. I 2014 fusjonerte Bergens medisinske stiftelse, Bergens forskningsstiftelse og Frank Mohns Stiftelse. Bergens medisinske forskningsstiftelse er den overtakende stiftelsen og skifter samtidig navn til Bergens forskningsstiftelse. Fusjonen medfører ingen endring i forretningsføreravtalen, som videreføres uten endringer.

Stiftelsen har et rådgivende medisinsk utvalg, sammensatt av anerkjente fagpersoner fra Norge og Sverige. Utvalget bistår stiftelsen i satsingen på medisinsk translasjonsforskning og tar del i den overordnede vurderingen av innkomne søknader samt fremmer forslag til styret om konkrete prosjekter som foreslås støttet. I arbeidet med å vurdere innkomne søknader benytter det rådgivende utvalget internasjonalt anerkjente forskere innen fagfeltene som søknadene dekker.

Også i arbeidet med å utvikle et forskningsprogram innenfor havrett ble det benyttet internasjonalt anerkjente eksperter i vurderingen av søknadene.

IV. Henvisning til regnskapslovens § 3-3

Styret kjenner ikke til noen forhold for bedømmelsen av stiftelsens stilling og resultat av virksomheten som ikke fremgår av balanse, resultatregnskap, noter og styrets beretning.

Stiftelsen mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av stiftelsens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. I samsvar med regnskapsloven bekreftes at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Årets resultat gjøres opp mot tilsvarende endring i annen formålskapital.

Bergen, den 23. mai 2014

Hans Peter Jebsen
styrets leder

Aud Jebsen
styremedlem

Borger A. Lenth
styremedlem

Birger Magnus
styremedlem

Kåre Rommetveit
daglig leder